

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VALSTYBĖS REZERVŲ SUDARYMAS, KAUPIMAS IR TVARKYMAS

2026 m. vasario 25 d.

Pastaba. Šiame pristatyme pateikiama tik vieša audito rezultatų dalis. Visos apimties audito ataskaita yra įslaptinta.

5 valstybės rezervo rūšys –
lėšos, medicinos, maisto
produktų, civilinės saugos
priemonių ir susisiekiimo
atsargos.

665 atsargų nomenklatūros
pozicijos sudarė valstybės
rezervą 2024-12-31.

12,6 mln. Eur asignavimų
panaudota 2022–2025 m.
pirmąjį pusmetį valstybės
rezervo atsargoms kaupti ir
tvarkyti.

Audito tikslas – įvertinti, ar sudarytas ir sukauptas valstybės rezervas pakankamas, tinkamas ir gali būti operatyviai panaudojamas, siekiant užtikrinti krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos bei nukentėjusių gyventojų poreikius ekstremaliųjų situacijų ar krizės metu, paskelbus mobilizaciją, įvedus nepaprastąją ar karo padėtį.

Audituojami subjektai – Vyriausybės kanceliarijos Nacionalinis krizių valdymo centras, Finansų, Susisiekimo, Žemės ūkio ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerija ir jos Ekstremalių sveikatai situacijų centras.

Audituojamas laikotarpis – 2023–2025 m. pirmasis pusmetis.

Audituotos sritys – valstybės rezervo planavimas, kaupimas, kokybės užtikrinimas, saugojimas ir pristatymas.

Valstybės rezervas suplanuotas netinkamai

5 iš 665 valstybės
rezervo atsargų pozicijų
patvirtintos Vyriausybės.

PAVOJŲ IDENTIFIKAVIMAS

2024 m. nacionalinėje
rizikos analizėje
nustatyta 11 labai didelę
ir didelę riziką keliančių
pavojų.

ATSAKOMYBIŲ NUSTATYMAS

Atsakingos institucijos už
kiekvieną pavojų
nepaskirtos.

Trūksta atnaujinto
Valstybinio ekstremaliųjų
situacijų valdymo plano.

SCENARIJŲ PARENGIMAS

Galimi scenarijai su
valstybės rezervo
formavimui būtinomis
prielaidomis
nesuplanuoti.

Trūksta paskirtų atsakingų
institucijų.

VALSTYBĖS REZervo NUSTATYMAS

Valstybės rezervas sudarytas
neatsižvelgiant į didžiausią
riziką keliančius pavojus ir
galimus jų scenarijus.

Trūksta valstybės rezervo
planavimo principų, kriterijų.

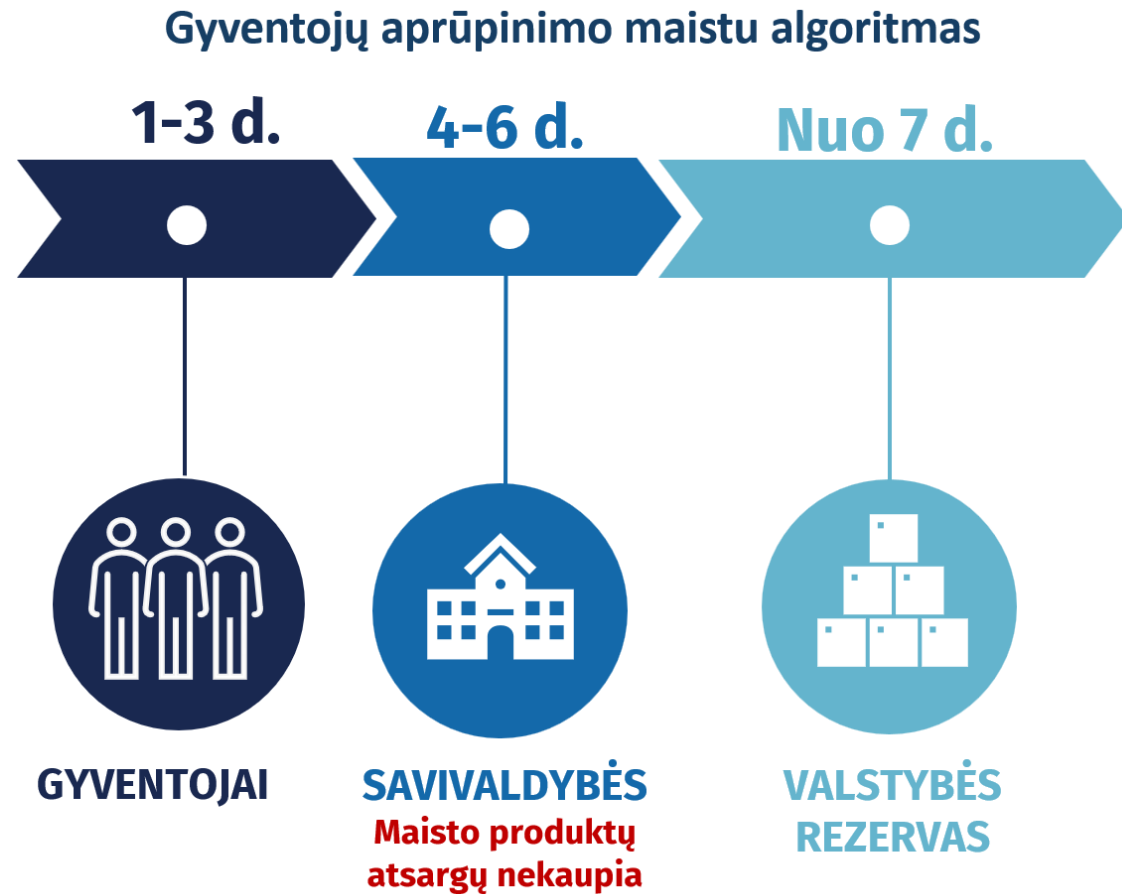
Nesudarytas ilgalaikis
valstybės rezervo
sukauptimo planas.

Pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo terminai

Vyriausybei ir jos kanceliarijai		
✓	Patvirtinti valstybės rezervo sudarymo principus ir kriterijus.	2026-06-30
✓	Patvirtinti atnaujintą valstybinį ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, nustatant institucijas, atsakingas už didžiausios rizikos pavojus, kurios suplanuotų pavojų scenarijus ir jiems reikalingus išteklius.	2026-06-30
✓	Patvirtinti valstybės rezervo atsargų nomenklatūrą, kiekius ir lėšų dydį, atitinkančius valstybiniame ekstremaliųjų situacijų valdymo plane ar kituose pavojų valdymo planuose nustatytus valstybės rezervo išteklius arba jų formavimo prielaidas.	2026-09-30
✓	Patvirtinti viso valstybės rezervo sukaupimo planą.	2026-10-31

Trūksta koordinuoto institucijų veikimo planuojant atsargas

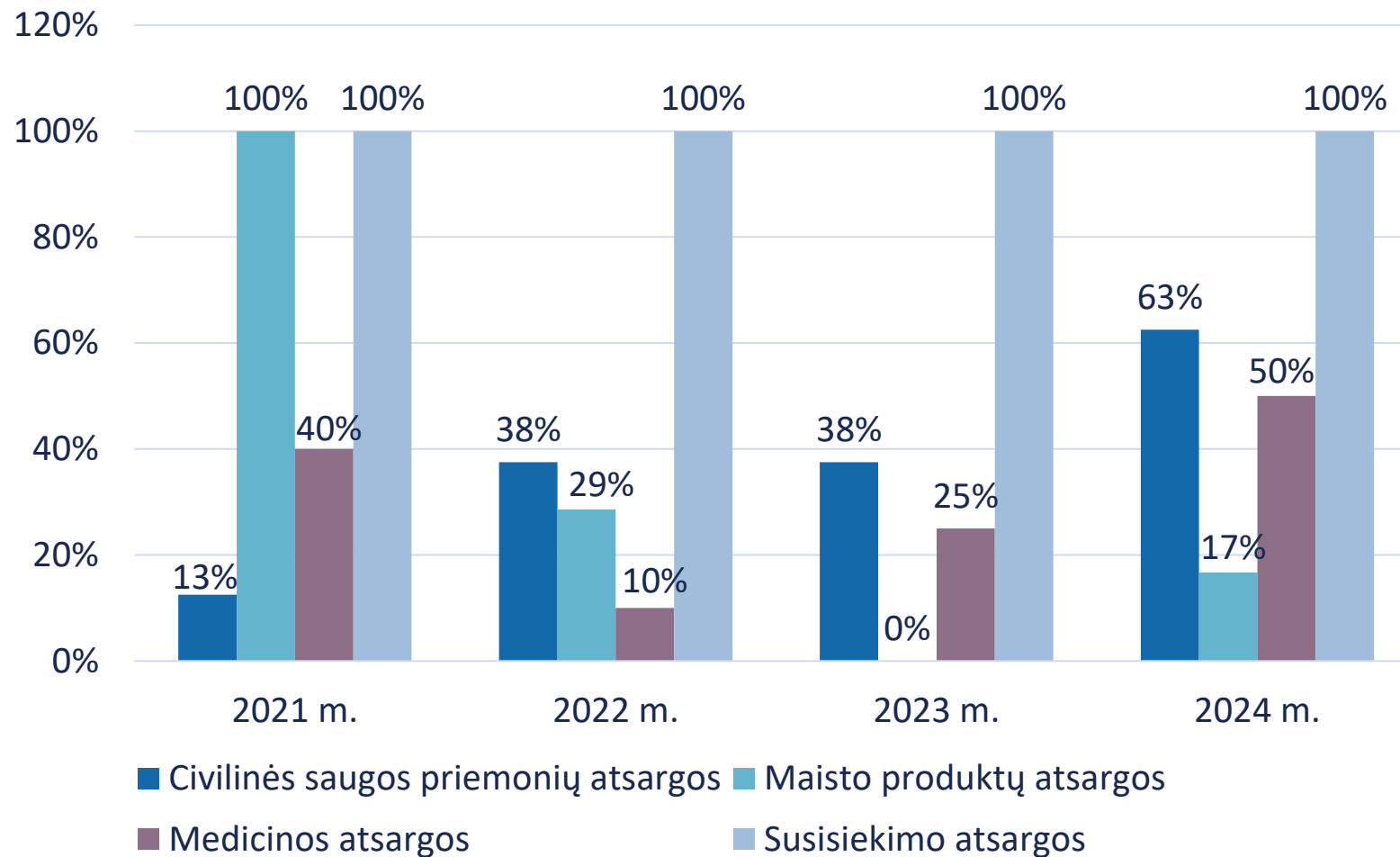

Pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo terminai

Vyriausybei ir jos kanceliarijai

✓ Į valstybės rezervo formavimo procesą įtraukti Krašto apsaugos ministeriją arba jos įgaliotą instituciją.	2026-03-31
✓ Patvirtinti teisės aktus, įskaitant nacionalinį gyventojų evakuacijos planą ir gyventojų aprūpinimo maistu algoritmą, kuriuose būtų apibrėžtas savivaldybių vaidmuo dėl atsargų kaupimo ir finansavimo šaltiniai.	2026-06-30

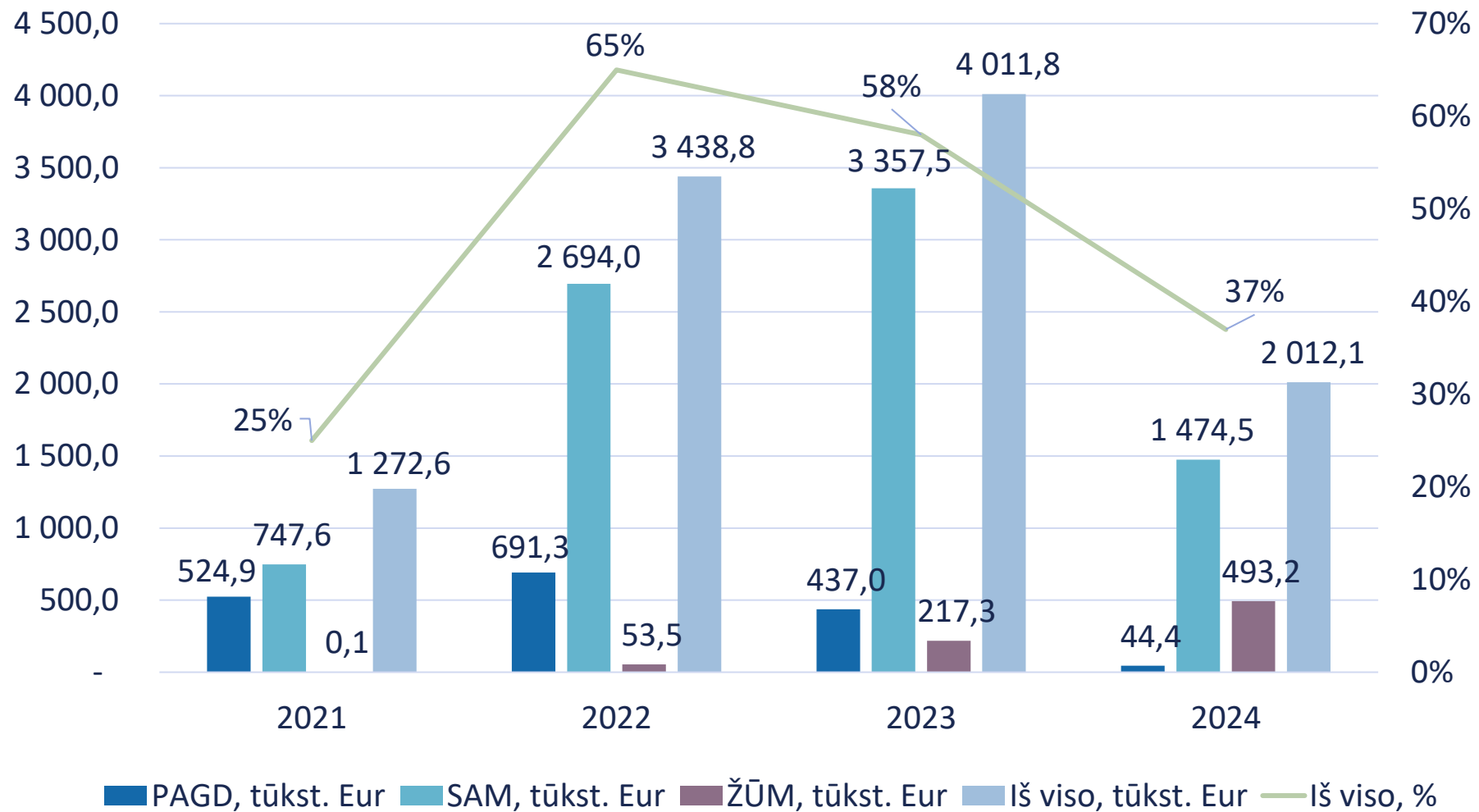
Vyriausybės nustatytų metinių valstybės rezervo kaupimo užduočių įvykdymo lygis nepakankamas

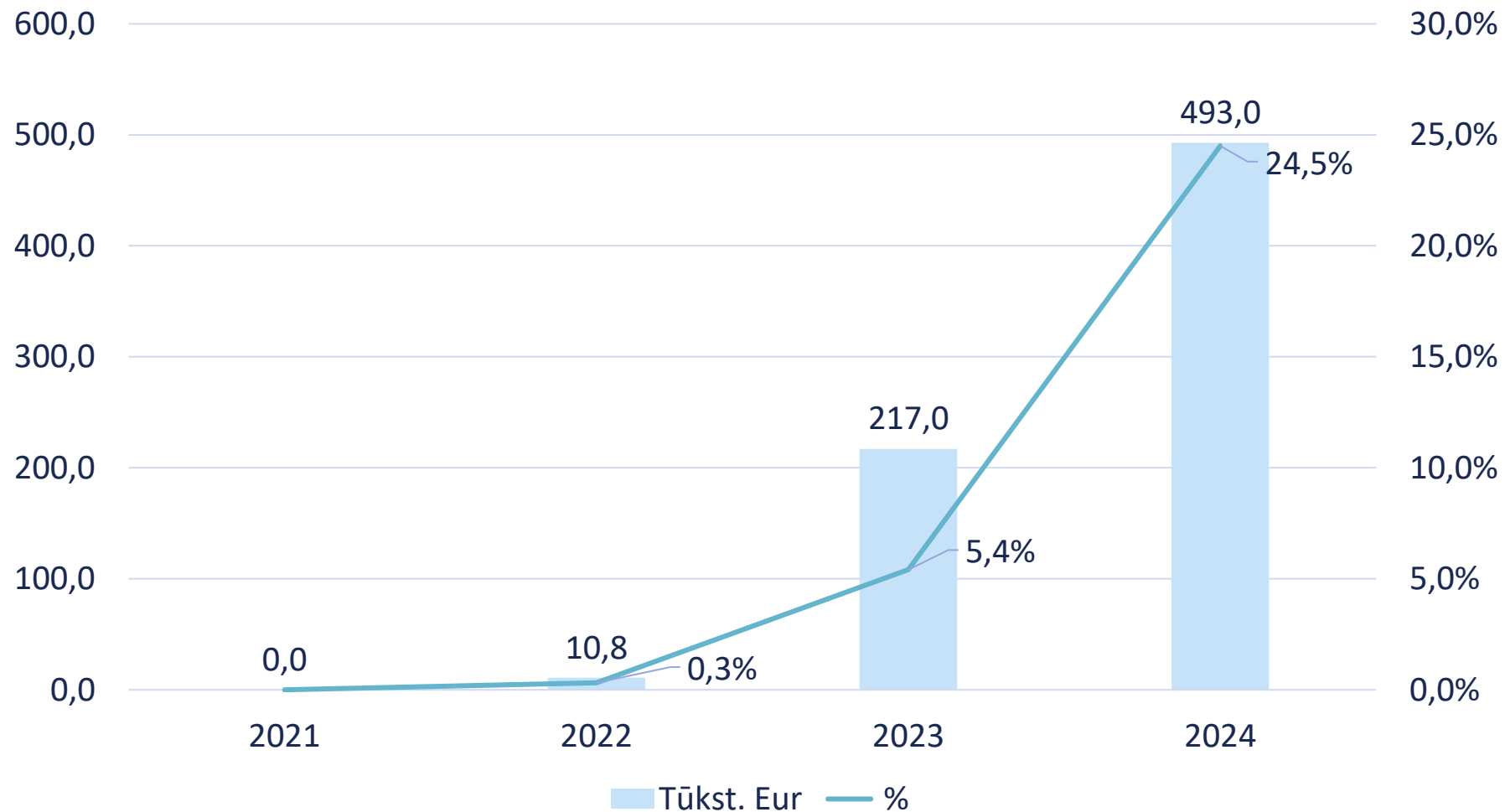
Pastaba: grafike parodyta, kokia dalis (proc.) kiekvienos atsargų rūšies rinkinių faktiškai pasiekė Vyriausybės nustatytą planuotą sukaupimo lygį.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Vyriausybės nutarimus dėl valstybės rezervo sudarymo ir kaupimo 2020–2025 m.

Nepanaudoti asignavimai valstybės rezervui kaupiti ir tvarkyti

Nepanaudoti asignavimai perskirstyti kitoms valstybės rezervo tvarkytojo reikmėms

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos ataskaitų FIN-26 ir FIN-27 formų duomenis.

Maisto produktų atsargų kaupimo pagal rezervavimo sutartis būdas nepagrįstas kaštų ir naudos analize

Viešojo pirkimo data	Su tiekėjais sudarytų sutarčių		Pastabos
	rezervavimo kainos intervalas	rezervavimo kainos ir produkto kainos santykio intervalas	
2022-03-22	0,00–25,68 Eur	0–480 %	Maistas ir vanduo
	5,00–25,68 Eur	6–60 %	Maistas
	0,00–16,00 Eur	0–480 %	Vanduo
2022-04-11	15,00–28,25 Eur	17–480 %	Maistas ir vanduo
	15,00–28,25 Eur	17–77 %	Maistas
	16,00–21,67 Eur	260–480 %	Vanduo
2023-10-27	Sutartys nesudarytos		
2023-11-14	Sutartys nesudarytos		
2023-11-14	3,00–15,50 Eur	21–531 %	Vanduo
2024-07-30	Sutartys nesudarytos		
2024-10-21	15,00–20,80 Eur	18–34 %	
2025-07-15	Sutartys iki 2025-09-30 nebuvo sudarytos		

Pastabos:

– Rezervavimo kaina už toną arba tūkst. litrų per mėn.

– Nustatant rezervavimo kainos ir produkto kainos santykį, rezervavimo kaina skaičiuota 24 mėn.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal maisto produktų rezervavimo paslaugų viešųjų pirkimų duomenis.

Kiti valstybės rezervo kaupimo trūkumai

- ✓ **Netikslūs duomenys.** Vyriausybės nutarime nurodyti civilinės saugos priemonių ir medicinos atsargų sukaupimo lygiai nėra tikslūs ir neparodo realaus sukaupimo lygio.
- ✓ **Apskaitos trūkumai.** 63 iš 125 (42 proc.) saugojimo vietose patikrintų atsargų pozicijų negalėjome patvirtinti.
- ✓ **Perteklinis saugojimas.** Saugomos 39 iš valstybės rezervo išimtos ir 47 normas viršijančios medicinos atsargų pozicijos.
- ✓ **Atsargų patikrų trūkumai.** Nepakankamos rezervuotų maisto produktų atsargų kontrolės priemonės.

Pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo terminai

Vyriausybės kanceliarijai

✓ Imtis priemonių, kad Valstybės rezervo įstatymo nuostatos būtų suderintos su strateginį ir biudžeto planavimą reglamentuojančiais teisės aktais.	2026-04-30
✓ Įdiegti saugias priemones, kurios leistų valstybės rezervo administravimo subjektams operatyviai keistis duomenimis.	2026-12-31
✓ Atlikti pasirinkto maisto produktų kaupimo būdo pagrįstumo ir efektyvumo vertinimą.	2026-06-30

Žemės ūkio ministerijai

✓ Sustiprinti kontrolę, vertinant tiekėjų galimybes užtikrinti rezervavimo sutartyse nustatyto kiekio ir rūšies atsargų tiekimą.	2026-06-30

Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui

✓ Įvertinti poreikį saugoti ir tvarkyti medicinos atsargas, išbrauktas iš valstybės rezervo sudėties arba viršijančias nustatytas kaupimo normas, ir, nesant poreikio, imtis veiksmų jas realizuoti.	2026-07-31

Reikia stiprinti atsargų kokybės patikras, jų saugojimo sąlygų ir terminų kontrolę

✓ **Atsargų patikrų trūkumai:**

- Civilinės saugos priemonių ir medicinos atsargos tikrinamos rečiau nei nustatyta teisės aktuose.
- Nepalaikoma privaloma kai kurių medicinos atsargų prietaisų ir įrangos darbinė būklė.
- Neatliekama medicinos atsargų patikra nuomojamame sandėlyje.
- Nekontrliuojamos susisiekiimo atsargų patikros.

✓ **Terminų kontrolės trūkumai.** Nepakankamai kontroliuojami medicinos ir susisiekiimo atsargų tinkamumo naudoti arba saugojimo terminai.

✓ **Saugojimo sąlygų trūkumai.** Neužtikrinamos tinkamos civilinės saugos priemonių atsargų laikymo sąlygos sandėliuose.

Netinkami valstybės rezervo atsargų saugojimo pajėgumai

- ✓ **Netinkamos saugojimo vietos.** Valstybės rezervo atsargų saugojimo vietos parinktos neatsižvelgiant į didžiausią riziką keliančius pavojus, todėl dalis jų yra nesaugios.
- ✓ **Neužtikrinama atsargų decentralizacija.** Medicinos atsargos sutelktos vienoje vietoje, sprendimai dėl optimalaus maisto produktų atsargų pasiskirstymo šalyje nepriimti.
- ✓ **Trūksta saugojimo vietos** civilinės saugos priemonių atsargoms.
- ✓ **Nepakankama saugojimo sąlygų kontrolė:**
 - Susisiekimo ministerija netikrina atsargų saugojimo sąlygų.
 - Sveikatos apsaugos ministerija nėra nustatiusi nuomojamame sandėlyje saugomų medicinos atsargų kokybės ir laikymo sąlygų tikrinimo tvarkos.

Nesukurta valstybės rezervo atsargų pristatymo sistema

- ✓ **Atsargų pristatymo neapibrėžtumas.** Valstybės rezervo atsargų pristatymas nesuplanuotas, o atsakomybės už atsargų pristatymą į panaudojimo vietą nėra aiškiai reglamentuotos.
- ✓ **Nepakankama kontrolė.** Nekontroliuojami pagal pasaugos sutartis saugomų susisiekiimo ir pagal nuomos sutartį – medicinos atsargų saugojimo pajėgumai, siekiant užtikrinti greitą atsargų paruošimą transportavimui.
- ✓ **Nuomos rizika.** Nesukurtos rizikų valdymo priemonės medicinos atsargų sandėliavimo paslaugų teikimo užtikrinimui *force majeure* atvejais.

Pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo terminai

Vyriausybės kanceliarijai		
✓ Parinkti ir nustatyti saugojimo vietas, atsižvelgiant į galimų pavojų tikėtinas vietas ir jų padarinius, bei padidinti atsargų laikymo decentralizaciją.	2030-12-31	
✓ Užtikrinti, kad valstybės rezervo atsargų pristatymo į jų panaudojimo vietas poreikiai būtų nustatyti pagal didžiausią riziką keliančius pavojus ir jų valdymo planuose numatytus scenarijus.	2026-09-30	
Sveikatos apsaugos ministerijai ir jos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui		
✓ Nustatyti nuomojamuose sandėliuose saugomų atsargų ir jų saugojimo sąlygų patikrinimo tvarką.	2026-12-01	
✓ Numatyti ir įgyvendinti rizikos valdymo priemonės, užtikrinančias medicinos atsargų sandėliavimo paslaugų teikimą kilus pavojui.	2026-09-30	
Susisiekimo ministerijai		
✓ Patvirtinti saugomų valstybės rezervo atsargų kokybės, saugumo ir naudojimo galimybių reikalavimus, įskaitant tinkamumo naudoti ir saugojimo terminus, atsargų ir jų saugojimo sąlygų patikrinimų procedūras, ir jų laikytis.	2026-12-31	

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!

AUGUSTĖ PURLIENĖ
Vyriausioji valstybinė auditorė –
grupės vadovė